

Tiedoksi

Uudenmaan jätelautakunta 27.08.2026 § 38

Uudenmaan jätehuoltoviranomaisen lausunto jätelakimuutoksesta (ns. jätelaki II)

Ympäristöministeriö pyysi lausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi jätelain muuttamisesta 31.7. mennessä.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6a9fe455-0173-436c-9484-761e9c7823af>

Esityksen tavoitteena on parantaa jätetoimialan kilpailuneutraliteettia eli tasavertaisia kilpailuolosuhteita julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä sekä avata markkinoita rajoittamalla kunnan jäteyhtiöiden toimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Säännösmuutosten tavoitteena on lisätä markkinapuutteen todentamisen luotettavuutta, parantaa menettelyn läpinäkyvyyttä ja tehostaa toiminnan valvontaa sen varmistamiseksi, ettei toissijaisen vastuun palveluita tarjottaisi silloin, kun markkinoilta on löydettävissä markkinaehtoista jätehuoltopalvelua. Samalla tavoitteena on varmistaa toissijaisten jätehuoltopalveluiden saatavuus silloin, kun markkinaehtoista palvelua ei ole saatavilla.

Tavoitteena on parantaa yksityisten jätehuoltoalan yritysten toimintaedellytyksiä säätämällä kunnalle velvollisuus hankkia jätteenkuljetuspalvelut kilpailuttamalla poikkeustilanteita lukuun ottamatta.

Ulosmyyntirajaa koskevan ehdotuksen tavoitteena on rajoittaa kuntien jäteyhtiöiden toimintaa kilpailluilla markkinoilla, avata markkinoita jätetoimialalla ja luoda lisää valinnanvaraa jätehuoltopalveluja tarvitseville yrityksille. Tarkoituksena on tiukentaa kuntien jäteyhtiöiden ulosmyyntirajaa selvästi nykyisestä hallitusohjelman kirjaus ja EUT:n ratkaisu huomioon ottaen.

Jätetoimialalla toimivien sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevan poikkeuksen perusteella kuntien jäteyhtiöt eivät joutuisi muuttamaan nykyistä omistusrakennettaan.

Uudenmaan jätehuoltoviranomainen piti lausunnossaan (oheismateriaali 1) useita ehdotettuja jätelain muutoksia tarpeettomina, haitallisina tai vaikeasti toteutettavina. Erityisesti muutosten arvioitiin heikentävän jätehuoltopalvelujen saatavuutta ja toimivuutta, lisäävän kustannuksia ja hallinnollista taakkaa sekä vaarantavan huoltovarmuutta ja ympäristönsuojelua. Jätehuoltoviranomainen katsoi, että ehdotukset ovat useilta osin ristiriidassa jätelain tarkoituksen, jätedirektiivin tavoitteiden ja läheisyysperiaatteen kanssa. Uudenmaan jätehuoltoviranomainen kannatti kuitenkin vahvasti ehdotusta lisätä poikkeus hankintalain 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimuksesta jätetoimialalla ja piti sitä välttämättömänä. Esityksen vaikutusten sekä perustuslainmukaisuuden arviointia pidettiin puutteellisena.

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.